

PAWILON EDUKACYJNY "KAMIEŃ" NA GOŁĘDZINOWIE W WARSZAWIE

RZĘKA TO ZMIANA I UPŁYW CZASU.
NA BRZEGU RZĘKI CZAS POZOSTAWIŁ KAMIEŃ.
KAMIEŃ PAMIĘTA PRZESZŁOŚĆ I NA CHWILĘ ZATRZYMUJE CZAS.

Kamień, który leży na polanie nad Wisłą, stał się inspiracją dla pawilonu edukacyjnego „Kamień”. Budynek ten powstał w ramach projektu LIFE+ pn. „Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków. Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej” (wislawarszawska.pl), zrealizowanego dzięki wsparciu udzielonemu w ramach dofinansowania z Instrumentu Finansowego LIFE+ Wspólnoty Europejskiej oraz z dotacji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

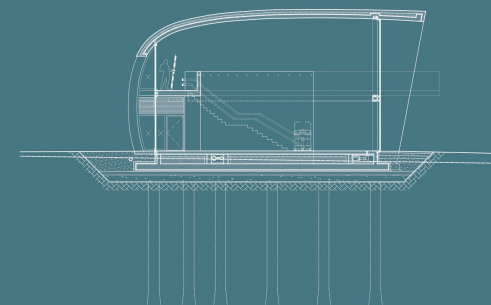
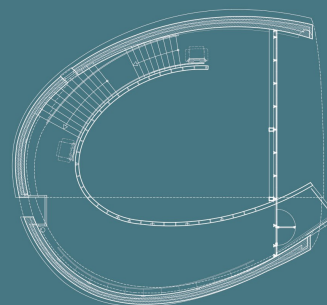
Projekt pokrywał swoim zasięgiem pięćdziesięciokilometrowy fragment Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) „Dolina Środkowej Wisły” sieci ekologicznej Natura 2000 (kod obszaru PLB140004), obejmujący warszawski odcinek Wisły wraz z terenem międzywala oraz pobliskie rezerваты: Wyspy Zawadowskie, Ławice Kiełpińskie i częściowo Wyspy Świdurskie (od 488 do 538 km żeglugowego). Jego głównym celem było odtworzenie i ochrona na powyższym obszarze kolonii lęgowych ptaków z rzędu siewkowe (Charadriiformes), przede wszystkim rybitwy rzecznej (Sterna hirundo) i rybitwy białoczelnej (Sterna albifrons).

W ramach projektu stworzono nowe siedliska dla ptaków – m.in.:

- trzy wyspy w Porcie Żerańskim skonstruowane na bazie stalowych konstrukcji pływających,
- dwie barki wystawiane sezonowo w korycie głównym Wisły oraz
- wyspę stałą z dwiema ławicami piaszczystymi poniżej usytuowania Pawilonu.

Zbudowane zostały również:

- ścieżka spacerowa od plaży Żoliborz do mostu Grota-Roweckiego,
- dziesięciokilometrowy szlak przyrodniczy na obszarze dzielnicy Mokotów i Wilanów oraz
- cztery nadwiślańskie parkingi samochodowe.

Zewnętrzna forma pawilonu odwołuje się do zamierchłej przeszłości. Kamień pamięta lodowce, pamięta zmiany koryta rzeki, pamięta prehistoryczne gady, pokolenia zwierząt i roślin. Wydrążone wewnątrz kamienia może stać się skarbnicą wiedzy o przeszłości i życiu doliny Wisły. Polodowcowy kamień, głaz narzutowy, eratyk. Warszawiacy mają atencję dla tych kamieni. Jest kamień przed Muzeum Ziemi, są kamienie przy ulicy Puławskiej, w Ursusie, przy domach i ulicach, w parkach i ogrodach. Są kamienie w fundamentach i cokołach starych budowli, budowanie nowych odkrywa stare kamienie. Dolina Wisły jest pełna kamieni. Forma pawilonu-kamienia łączy człowieka z naturą. Wielki głaz zatrzymuje go na chwile. Drobne kamienne okruchy tworzą zmienne ławice. Rzeka kreuje swój brzeg zgodnie z prawami natury, ma swoją własną geometrię, łach i ławic tworzonych przez przenoszony materiał skalny. Geometria rzeki zainspirowała zagospodarowanie polany.

Cały projekt zrealizowano w latach: 2011 – 2019

Pawilon edukacyjny „Kamień”:

Inwestor: Miasto Stołeczne Warszawa, w imieniu którego działał Zarząd Zieleni m.st. Warszawy

Projektant: eM4 . PRACOWNIA ARCHITEKTURY . BRATANIEC

Wykonawca Transtolbud-Piekutowski Sp. z o.o.

Więcej informacji na stronie: www.wislawarszawska.pl

